

*24.8. 1839

†13.8. 1901

Antonín Lego

(včelař-vynálezce, zlepšovatel, smyk, radiální medomet)

Antonín Lego se narodil 24.srpna 1839 ve Strašicích u Rokycan do rozvětvené učitelské a hudební rodiny. Jeho rodiče pocházeli ze Zbiroha, otec Antonín byl řídicím učitelem v Mýtě. Významnou osobností byl jeho starší bratr Jan, který mnoho let působil v různých oblastech Slovinska a stal se uznávaným hlasatelem česko – slovinské vzájemnosti. Antonín chodil do školy v Mýtě u Plzně. Za studentských let pořádal s ostatními studenty ochotnické divadelní představení, besedy a výlety. Vystudoval bohosloveckou fakultu a po vysvěcení na katolického kněze působil na různých místech jako kaplan. Poprvé jako kaplan působil ve Stupně, kde se mu vedlo velmi zle. V roce 1866 se dostal poprvé na Sedlčansko – stal se kaplanem v Počeplicích. Z Počeplic přešel P. Lego na nedaleký Sv. Jan, poté se stal kaplanem Minicích u Kralup nad Vltavou. Jako farář působil nejprve v Kutné Hoře, 1873 až 1882. Pak byl přeložen do

Jesenice, zde působil v letech 1882 až 1901. Páter Lego plnil úlohu vzdělavatele venkovského lidu a navíc působil jako národní buditel a regionální vlastenec.

P. Antonín Lego se svědomitě staral o svou farnost. Sám opravoval kostel, vyřezával některé prvky kazatelny. Uměl také vázat knihy, rozuměl hudbě. Na faře v Jesenici vyráběl výborné víno z borůvek a ostružin, pověstná byla jeho medovina. Především byl vášnivým včelařem a odborníkem na vše co souviselo s chovem včel. Měl největší včelín na Sedlčansku, asi 100 úlů. O včelařství též psal, přispíval do Českého včelaře a Rolnických novin. Také přednášel, jeho přednášky byly hojně navštěvovány.

Kostel v Jesenici kde A.Lego působil

Pro usnadnění práce vynalezl, nebo vylepšil nejrůznější včelařské pomůcky a za své vynálezy byl vyznamenán na výstavách nejen v Čechách, ale i v zahraničí. Sestrojil např. rojochyt a dýmák. Právě Legův dýmák byl oceněn bronzovou medailí a diplomem na mezinárodní včelařské výstavě v Bruselu. Dalším jeho včelařským vynálezem byl vylepšený medomet. „*Přemýšlel jsem, čím by se dalo odpomoci borcení plástů a jejich ručnímu obracení při medobraní. Podařilo se mi sestavit běhlík, ve kterém se zachovávají, i když se prudce točí voštiny celé, i ty nové, panenské a pak, což je zvláště výhodné, že se plásty v běhlíku nemusí obracet. Tím získává včelař mnoho času*“. Tento vynález vzbudil ve včelařských kruzích rozruch a obdivovali ho včelaři na sedlčanské jubilejní výstavě v roce 1898.

P. Antonín Lego z lásky ke včelám chtěl v krajině co nejvíce rozšířit medonosné stromy, proto vymyslel speciální hůl na setí akátových semen. Hůl byla dutá, nahoře měla tlačítko a dole v bodci otvor. Fungovala tak, že se do schránky v rukojeti nasypala semena a pak se už stačilo procházet po krajině, na vhodném místě zabodnout hůl do země a stisknout tlačítko rukojeti. To otevřelo otvor ve spodní části a nechalo vysypat několik semen. A proč právě akát? To vysvětlil v jedné přednášce „*Opatříme včelám hromadnou a trvalou*

pastvu, budeme-li všichni a všude pěstovat akát. Protože ze všech stromů, není stromu vděčnějšího než právě akát. Jest to stromek skromný a vytrvalý, okrasný i užitečný. Spokojí se s každou půdou .....Ptám se, může být stromu vděčnějšího k založení pastvy hromadné a trvalé mezi bílým jetelem a lípou a to v půdách, kde by jistě zahynuly lípa i kaštan? Proto volám: pěstujte akát“

Tabule naučné stezky o A.Legovi

*J*ako uznávaný odborník se podílel na založení Včelařské jednoty sedlčanské a po dlouhá léta byl jejím předsedou. O včelařství často přednášel.

*P*áter *A*ntonín *L*ego zemřel 13.srpna roku 1901 ve věku 61 let a je pochován v jesenickém kostele Nejsvětější Trojice. Od roku 2001 stojí za branou u kostela jeho žulová socha, která je dílem místního občana Josefa Skalického. Byla slavnostně odhalena ke 100.výročí Legova úmrtí za přítomnosti kardinála Miloslava Vlk. Na počest této události kardinál Vlk spolu s politickou reprezentací obce a kraje zasadili v obci Lípu. „*Strom milénia*“.

Zpracoval: Miroslav J e l í n e k

Prameny: Wikipedie

Josef Nepraš České včelařství, SZN 1971

Foto: Wikipedie

Razítko: osobní archiv autora

